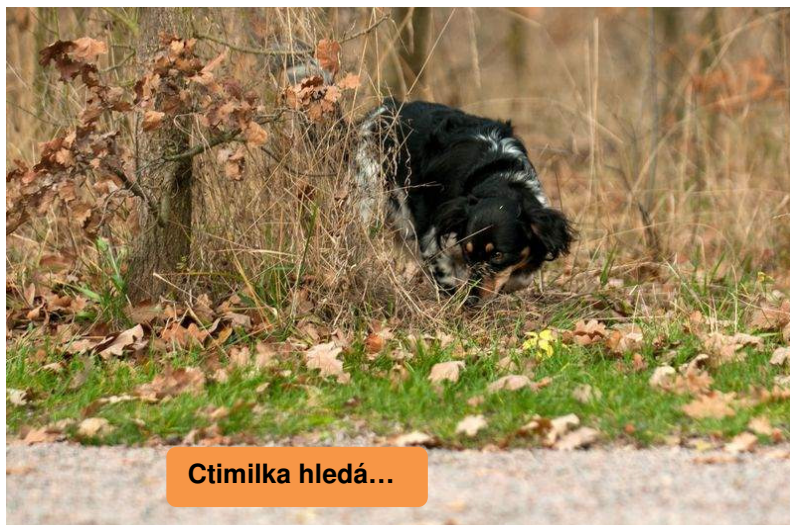

Nosework

Na členské schůzi Spolku čsp padla řeč u „pracovního šampiona“ na nový psí sport NOSEWORK. Nezáleží na plemeni, věku psa či jeho dosavadním výcviku, „práce nosem“ je pro chlupáče záležitostí přirozenou a zábavnou...

„Nosework vychází z této praxe a spočívá v tom, že K9 tým – psovod a jeho pes hledá specifické pachy civilních látek v obdobných situacích jako profesionální K9 týmy policie, armády a záchranářů. Tento sport je poprvé zaznamenán v roce 2009 v USA na západním pobřeží ve státě Kalifornie, tam se pořádaly i první oficiální závody. Nyní má americká asociace tohoto sportu kolem 5000 registrovaných psů ve 48 státech a kanadských provinciích. V roce 2013 vznikl Nosework klub pod národním kynologickým klubem (UKC) ve Velké Británii. Trénují se a hledají tři základní pachy – esenciální oleje z břízy, anýzu a hřebíčku.

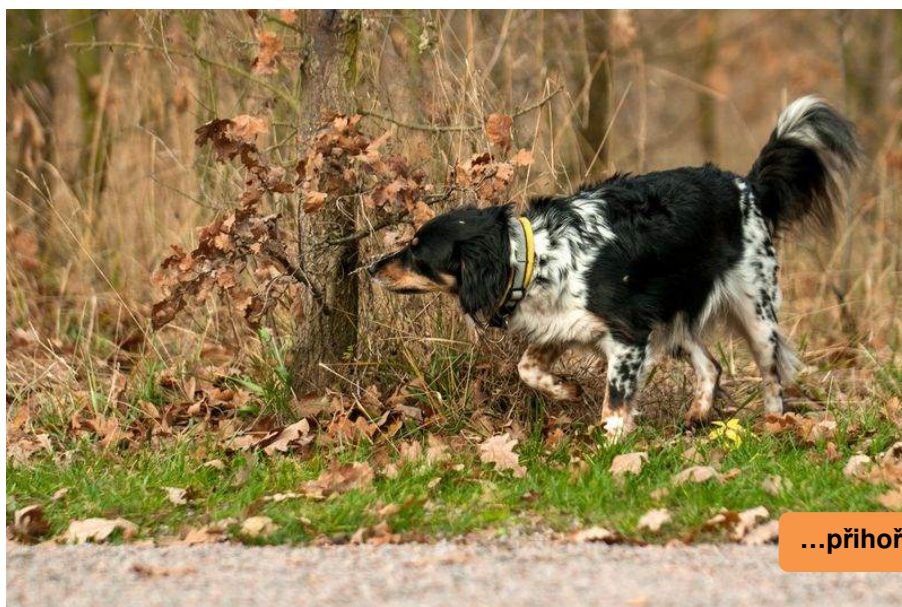
V České republice jsme uspořádali v roce 2014 první dva semináře věnované výcviku psa pro hledání specifických pachů, kdy jsme vycházeli z metodiky výcviku pro psovody záchranných psů při vyhledání pachových předmětů nebo lidských ostatků. Na základě zájmu účastníků těchto seminářů jsme se na podzim 2014 rozhodli přivést tento sport do České republiky, dát mu pravidla a sestavit zkušební řád pro Nosework v ČR.

Při jeho tvorbě jsme vycházeli jednak ze zkušebního řádu americké národní asociace, ale hlavně ze svých dlouholetých zkušeností coby trenérů a psovodů záchranných psů. Přizpůsobili jsme ho zdejšími podmínkami a sestavili ho tak, aby byl vhodný pro všechny kategorie psů a jejich psovodů. Založili jsme klub (podle nového občanského zákona "zapsaný spolek"), kde chceme sdružovat zájemce o tento sport, vzdělávat je v tréninkových technikách, pořádat zkoušky a závody a hlavně propagovat používání pozitivního přístupu k tréninku psů. Naším cílem je, aby to byl sport pro každého, ať starého nebo mladého, ať rychlého tak pomalého, velkého či malého psovoda nebo psa. Při výběru standardních vzorků jsme volili takové, které jsou snadno dostupné a levné.

Hlavním mottem tohoto sportu je zábava a využívání přirozených schopností psů. Cílem hry je zabavit a pobavit psa, čímž bude spokojený i jeho páníček. Nosework na špičkové úrovni vychází z metodiky pozitivního posilování. Nátlakem tady toho psovod moc nedosáhne. Vedlejším produktem tohoto tréninku je upevňování vztahu psovod – pes. Jen ta dvojice, která je dobrý tým, může mít při noseworku výsledky. Toto jsme si mnohokrát ověřili při nasazeních v ostrých pátracích akcích, kdy výsledek a mnohdy lidský život závisí právě na kvalitě tohoto pouta mezi psovodem a jeho psem. Jednotlivé zkoušky vychází z reálných situací, na které se připravují psi profesionálních složek, mají různé zaměření a kladou různé nároky na zkoušený tým tak, aby si každá dvojice našla to, co je

bude bavit, a pro co mají nejlepší předpoklady. Každý psovod si tak může vyzkoušet, jak je zdatný v práci se svým psem a jejich týmové souhře. Zažije pocity profesionálního psovoda, který umí číst svého psa, zná zákonitosti šíření pachu a může mu tak při hledání účinně pomoci, stejně tak jako pes pomáhá jemu a odevzdá maximum svých možností a schopností pro svého týmového parťáka. V tomto sportu se nehraje na krásu, body či vteřiny, tady platí jen to, co v reálu, našel – nenašel.“

zdroj: <http://nosework.webnode.cz/nosework/>

...přihořívá...

...zaměření...

Na uvedeném webu je podrobně rozepsán zkušební řád. Směry noseworku jsou čtyři – přírodní terény, lidská prostředí, voda a rozlišování v řadách předmětů a osob. Každá z uvedených specializací má čtyři úrovně.

Šikovní strakáci čmuchači tuto disciplínu již objevili... První noseworkovou zkoušku (NW NZ) složila na podzim Ctimilka Zlatíčko Eriky Fiantové. Eriku jsem poprosila o odpovědi na několik otázek, které mě při pročítání zkušebního řádu napadly a mohly by začínajícím týmům pomoci v tréninku:

1. Typ vyhledávaného vzorku u základních zkoušek nemusí být ten daný standardní (skořice nebo kůra pomeranče). Na jaký vzorek jsi s Miluškou trénovala a jaký jsi použila na zkoušce?
Dala jsem na radu naší trenérky Kláry Hlubocké a tak zatím, jako začátečníci, čucháme na pomerančovou kůru. Celou skořici si může pes lehce spojit s klacíkem a brát ji do tlamy, což je nežádoucí. Proto je pro začátek vhodnější právě kůra.

2. Jak Miluška vzorky označuje a jak jsi postupovala při tréninku označování předmětů?
Na stopě předměty označuje zalehnutím, proto byl tento typ označení nasnadě a i nejjednodušší. Bylo zbytečné ji učit a motat hlavu jiným označováním. Jen jsem zvědavá, jak si poradí při čuchání ve vodě. Milča je ale velmi kreativní, proto nemám strach, že si s "nějak" označením ve vodě neporadí sama, tak aby to vyhovovalo jí i pravidlům ☺.

Označování předmětů (na stopě) resp. vzorků trénujeme klasicky. Položit předmět, kůru – ukázat psovi – jakmile přičuchne odměnit pamlskem (cvičíme na pamlsky). Když se toto zautomatizuje, tak nechat přičuchnout a přidat povel "lehni" a odměňovat jen za to zalehnutí. Pokud toto pes zvládá sám a automaticky, tak předměty vkládám do stopy, kůru postupně vzdaluji a postupně ukrývám, zpočátku viditelněji.

3. Věnujete se i jiným "čmuchačím" disciplínám (stopy FPr, vyhledávání předmětů). Jaké povely pro jednotlivé disciplíny používáš?

Na stopách se povel nedává – pes by měl automaticky nalezený předmět označit. U NZŘ výcviku malých plemen dávám povely tyto: rozlišování předmětů – "přines", vyhledávání předmětů + hledání ztraceného předmětu – "hledej". U klubových zkoušek malých plemen při rozlišení pachu ve sklenicích povel "vyber". U noseworku používám povel "koření, kde je?"

...úspěšné označení!

Simona Šádková
Erika Fiantová
foto: Niki Balajková